

ZGODNJA

DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 9. listopada 1883.

List 45.

Dilectus meus mihi, et ego illi.

(Cant. 2, 16.)

1.

O Jezus, k Tèbi jočem jaz!
Kar hočeš Ti, to hočem jaz,
Kar ljubiš Ti, jaz ljubim spet,
Brez Tebe nič ni celi svet!
Ti vódi me, Ti me varuj,
Ti serčne môje vzdihje čuj:
Da z zakraméntom Tvôjim naj
Sercé biló bi vekomaj!

2.

O Jezus, k Tèbi jočem jaz!
Če vničiš me, ne jočem jaz!
Naj ljubše vzemi, — kaj zató?
Če vmrè sercé, saj bo prostó!
Dá, kar imám, o vzemi le — —
Iz duše prošnja vrè mi le,
Da z zakraméntom Tvôjim naj
Sercé biló bi vekomaj!

3.

O Jezus, Tèbe hočem jaz!
Če sem bolán, ne jočem jaz,
Naj tožen bom, naj reven bom, —
Velúj samó, — pohleven bom!
Tolážbo naj in mir zgubím, —
Gospod le bíj, saj rad terpím!
A z zakraméntom Tvôjim naj
Sercé biló bi vekomaj!

4.

O Jezus, Tèbe hočem jaz!
In v serci vročem bolj Te jaz
Čestím, kot óče se čestí,
Slavím, kot mati se slaví!
Naj svét in zémľjo ljubil sem, —
Oh! nično je, kar zgubil sem,
Saj zakramént ljubezni Tvoj,
Naj krasnejši zaklad je moj!

5.

O Jezus, Tèbe hočem jaz!
Radósti druge nočem jaz,

Kaj bo mi čast in sreče žar,
Ko Tèbe ljubim vsikedar?
In veš li, kaj še želel bi? —
Da v raj se Tvoj preselil bi!
Tedaj pa zakramént mi dáj,
Toláži z njim me in krepčáj!

6.

O Jezus, k Tèbi jočem jaz!
In dati vse Ti hočem jaz,
Storíti vse, kar Ti velíš,
Počíti tam, kjer Ti želíš!
Naj le upira trup se moj, —
Velúj in — sužnik bode Tvoj!
Le sveti zakramént mi dáj
In z njim me dvigaj in krepčáj!

7.

O Jezus, k Tèbi jočem jaz!
In Tebe, Tebe hočem jaz!
Ti nisi blesk nebá samó,
Ti sam si bil in boš — nebó!
Le Ti Gospod, le Ti Gospod
Glasílo si mi tam in tod;
A predno združim se s Tebój
Naj svéti zakramént mi Tvoj! A. F.

Naši dragi ranjki in „humanizem.“

Molitve in druge djanja vernikov v vernih duš dan in druge čase v letu nam kažejo, koliko ljubezen, koliko usmiljenje imajo sploh živi do svojih ranjkih. Po sočutju do naših ranjkih se smé meriti tudi omika kacega kraja, zakaj ljubezen do svojcev je naj bližnja stopnja k splošnji ljubezni do človeštva, toraj pot k pravemu človekoljubju, k „humanizmu.“ Iz pomanjkanja ljubezni do bližnjega izvirajo poboji, ropi, nesramnost, obrekovanja, tatvine, in vse neštevilne divjačnosti in pregrehe, ki so prepovedane v sedmerih poslednjih zapovedih božjih. Verhunec olikanega divjaštva je neusmiljenost do ranjkih, ktera se kaže tudi v trinoštvu do ranjkih s tem, da jih hočejo še po smerti žgati in se stresajo nad mrtvimi trupli, kakor goropadni Rimljan, kateri je Zveličarju še po Njegovi smerti serce prebodel.

Kaj je vendar bolj tolažljivega kakor to, da zamoremo še po smerti svojim dragim marsikaj nadomestiti, kar smo ne mara v njih življenji storiti jim zamudili? Sin, hči, bivši razuzdana o življenji staršev, sta jim morebiti veliko žalega storila, ali jih celo še pod zemljo spravila; pozneje se kateri tacih spreoberne in vest ga začne strašno užigati: ali ni takrat veliko hladilo za tacega spokornika ta misel, da silo žaljenim vendar zamore še kaj nadomestiti, popraviti, poverniti?

Pa recimo, da tisti, za ktere opravljaš po njih smerti, pomoči več ne potrebujejo; to nič ne dé, ker na njih prošnjo utegne usmiljeni Bog pomoč obrniti ravno za take duše, kterim tvoji starši dobroto po smerti tako serčno privošijo, kakor bi jo sami sebi — in zopet je vstreženo tvojim staršem.

Koliko da pomoč, skazovana dušam v vicah, pomaga tudi živim samim, kaže dogodbica, ki jo naznanja „Kathol. Missionsblatt“ v Dülmenu 4. t. m. Pravi namreč: „Od verjetne strani nam je bilo te dni to-le poročeno: Neka bogoljubna družina je bila dolgo časa brez zaslužka, in vsled tega je zašla v revšino in pomanjkanje. Storili so pa pobožni sklep, da od vsacega zaslužka, velikega ali malega, hočejo deseti del obrniti v kaki dober namen v pomoč ubogim dušam v vicah, in lej — od takrat jim nikoli ni pošel zaslužek. Se vé, da so tudi zvesto spolnovali, kar so bili sklenili.“

Duše v vicah pa so toliko hvaležniši svojim pomočnikom, kolikor hujši je terpljenje, iz kterega jim pomagamo rešiti se. Ojstrost njih terpljenja popisujejo ss. očetje; razvidimo jo pa tudi od tod, ker že na tem svetu sami večkrat skušamo, kako hudo prehudo je dušno terpljenje.

Več pomočkov imamo, s kterimi lahko terpeče duše iz vic rešujemo; toda ni ga tako močnega in tako koristnega, kakor je daritev sv. maše. To spričuje sv. katoliška cerkev v tridentinskem zboru (Sess. 25): „Vesoljni zbor uči, da se dušam v vicah z molitvijo, zlasti pa z daritvijo sv. maše, pomoč donaša.“ To je nauk sv. Cerkve in vérska resnica. Ta nauk nam pravi, da se vernim dušam naj zdatnejše pomaga z daritvijo sv. maše. Ravno to je tudi sv. Tomaž Akv. že 200 lét poprej učil, govoreč (in 4. sent. dist. 45): „Z nobeno drugo daritvijo se umerli poprej iz vic ne rešijo, kakor z daritvijo sv. maše.“

To tudi kaže, kako dobro je hoditi pridno k sv. maši in pri nji za ranjce zvesto moliti. Zato je tudi pri sv. maši po povzdigovanji posebej „spomin za mertve,“ kakor pred povzdigovanjem spomin za žive. Iz tega je pa tudi očitno, kako silo nespametno dela, kdor se nespodobno obnaša pri tako velikem zlatem studencu, pri sv. maši, pri kterem se tako nezmérne milosti zajemajo za žive in za mertve. To se zares pravi: h kupu zlata priti, čez pol ure pa s praznimi žepi in s prazno vrečo odhajati, in sicer ne domu, ampak v temno ječo — zaradi nespodobnosti, kakoršno si skazoval pričo Sinú Božjega, kteri se je daroval za Tebe in za tvoje nebeškemu Očetu: ti pa ne sebi in ne drugim, ne živim in ne mertvim nisi nič koristi dosegel iz nezmérno dragega zaklada, ki ti je na ponudbo bil! Gorjé tebi, ki naj svetejši daritev skruniš, njene zlate zaklade zadeguješ! Ti nisi le samo nespremišljen, ampak tudi ne olikan!

Sad preteklega Mariji posvečenega mesca.

Sad Mariji posvečenega mesca vinotoka je očiten že zdaj, pričakovati pa smemo še nadaljnih veselih nasledkov. Poglejmo nekoliko dogodke.

V Rimu je ravno proti koncu oktobra od naj močnejše vlade na svetu, od rusovske, prišlo pisanje, da so jenjale vse zapreke med Rusijo in Rimom, in naj prične Rim dogovor za osebo, katero bi želeli si za ruskega poslanca v Rim. In lej! še pred koncem oktobra se je po svetu razglasilo, da gosp. Buteniev, ki je obravnave vodil, je postal ruski poslanec pri sv. rimskem Stolu. Kdo bo dvomil, da to je vesel nasledek molitve sv. rožnega venca po vesoljnem svetu! Kolik vpliv bode to zedinjenje perve duhovne in naj močnejši svetne oblasti imelo do drugih vlad, si je lahko misliti.

Imeniten sad je spoznanje, ki razsvetljuje svetne velikane, kakor je bilo nedavno rečeno: „Svet je spoznal, da brez vére ni zdravila za človeštvo; zato se od vsih strani išče pomoč od Cerkve, brez nje se človeštvo ne more ozdraviti, družbinske vprašanja ne rešiti.“ Prav zares, kdor bere trinoštva, kakoršne so kaubali francoske republike nedavno počenjali v Anamu med pogani, mora priznati, da brez Cerkve se človeštvo ne more ozdraviti, — to mora spoznati, ko bi tudi jeklen bil! Ali kdo ne spozná potrebe cerkvenega vpliva, ako prevdarja nespodobno vedenje dunajskih visokošolcev zoper značajnega profesorja Maassena?

Sad molitve v preteklem mescu je klic k edinosti vernih katoličanov. „V edinstvu pod vodstvom sv. Stola naj se katoličani stavijo zoper vsestranske napade na pravice sv. Cerkve in sv. Stola“ (dr. Vindhorst).

Polom framasonov v Monsu v Belgiji (gl. „Dan.“ l. 44) ni brez pomena. Tudi iz Rima se vnovič naznanja, kolik strah imajo lažiliberalci, ker jih katoličani v srenjskem odboru žugajo nadvladati. V Rimu je veroznanstvo mestnih šol pod liberalno vlado staršem na voljo pušeno, če hočejo, da se otroci v keršanskem nauku podučujejo, ali pa kakor živinčeta rastejo brez verskega nauka. Tehten je torej predlog, ki ga je pred nekimi tedni mestni odbornik markiz La vaggi pismeno oddal začasnemu rimskemu županu, ta namreč: da naj bode poduk v keršanskem nauku zapovedana šolska tvarina, ne pa prepušen samovoljnosti, da pri zanikarnosti marsikterih staršev otroci toliko ložej ostanejo popolnoma divjaki.

Na Ogerskem dvoboji in druge divje djanja kažejo in framasoni sami priznavajo, da framasonska „svoboda in enakost“ „ljudi ne bo pobratila,“ ako ni občutka „bratovstva,“ katero pa tudi še ni zadosti, pravijo sami, temuč delati se mora z besedo in z djanjem, s podukom in zgledom, da tudi v „profanem (to je, „neframasonskem“) življenji zmaga „luč in bratinstvo.“ Tako veriži in modruje framasonstvo, s čemur pa posredoma samo priznava, da ono ne premore nič zoper divjaštvo in neobtesanost. Pravo svobodo, enakost in bratinstvo uči le katoličanstvo, „framasoni“ še nobenega divjega naroda niso „kultivirali,“ in dokler se Ogerska z umom in srcem, osebno in v svojem postavodajstvu odkritoserčno ne verne k živi veri svojega sv. Stefana kralja, dotlej bo šlo navzdol, in ako bi bilo moč „Maggyar-Orzág“ pokopati, pokopali bi ga „szabad-kömivesekek“ in „szabad-gondolkozók.“

Ali ni pa veselo, da v Mariji posvečenem mescu so bili Goričani razveseljeni z novim nadškofom, razveseljeni tudi vsi Slovenci, ker prisijala je deželi vesela zarija vedno lepše prihodnosti. Prelepi nadpastirski list nam stavi pred oči moža ponižnega, ki vse zaupanje stavi na Boga, na Marijo, na verno molitev.

Alojzij,

po Božji in sv. apostolskega sedeža milosti knez-nadškof goriški, doktor sv. Bogoslovja, častiti duhovščini in preljubim vérnim te nadškofije pozdrav in blagoslov!

(Konec.)

Deržite se tedaj, preljubi, prave vere, katere zaklad imate v katoliški Cerkvi. Kar ona določi in kar veljavno izreče nezmotljivi namestnik Kristusov, naj bode vsikdar Vaši veri opravilo. Spoštujte vedno in zvesto, poslušajte glas rimskega papeža, v katerem imamo in častimo vsi središče katoliškega nauka in učilišče čiste in nepokvarjene resnice. Ponašajte se s svojo vero in spoznavajte jo očitno pred svetom; nič ne marajte za to, kar ljudjé govore; zakaj prav to, da se mnogi preveč na druge ozirajo, je ena naj večih vérskih nevarnosti našega časa. Izkažite se vredne onega apostelja, ki je na ves glas povedal: „Ne sramujem se evangelija“ (Rim 1, 16). Stanovitni bodite v tej veri v žalostnem sedanjem času, ko jo premnogi zalezujejo in žaliyo. „Ostanite v veri, . . . terdni bodite“ (1. Kor. 16, 13) in tolažite se; kakor namreč iz sv. vere v sedanjem življenju blagostanje in sreča izvira, tako nas ona pelje v isto neizrekljivo zveličanje, ki je obljubljeno vérnim, v zveličanje nebeško. — Da nas pa vera za čas in večnost resnično srečne stori, mora biti ne le prava, temveč tudi živa in delavna vera ali „vera, katera po ljubezni dela“ (Gal. 5, 6). Tako jo imenuje sv. Pavel. In drugi Kristusov Apostelj pravi, da, „kakor je teló brez duše mertvo, tako je tudi vera brez del mertva“ (Jak. 2, 26), torej nas ne more peljati v zveličanje. In res, kako bi nas mogla zveličati tista vera, katera nič sadú ne rodi — praša Apostelj. „Kaj pomaga, moji bratje! če kdo pravi, da ima vero, del pa nima? bode li vera ga mogla zveličati? Ako sta brat ali sestra naga in potrebujeta vsakdanjega živeža, reče jima pa kdo izmed vas: Pojdita v miru, ogrejta in nasitita se; in jima ne daste, kar je potrebno telesu, kaj bo to pomagalo? Tako tudi vera, če nima del je mertva sama v sebi“ (Jak. 2, 14—17). Življenje je delavno; kjer ni delavnosti, je smert. Vera sama za-se, ki le uzore lovi, ki, rekel bi, po zraku plava, del, pa nima, nerodovitna vera — prinese v svoji nerodovitnosti smert, saj „tudi hudiči vérujejo,“ kakor nas zagotavlja Apostelj (Jak. 2, 19). Po drugi strani so nebesa z brezkončnim svojim zveličanjem prevelik zaklad, predrag biser, ki ga gotovo ni mogoče pridobiti samo s kakim pobožnim občutkom ali s kako sveto besedo. Zatorej prizadevajte si, preljubi, na vso moč, da boste vselej sad rodili — vreden Vaše vere. Dejanja so, ki vero oživljajo; in ta dejanska vera Vas zlasti loči od tistih, ki nimajo dragocenega zaklada prave vere; dejanja so, ki kažejo, da se Vaše življenje vjema z Vašo vero; dejanska vera druge spodbuja, dejanski veri se ljudje čudijo, ona ima moč, da spreoberne grešnike in krivoverce. Če pa ti vidijo, da katoličani ne kažejo v dejanji vzajemne ljubezni, da njihovo obnašanje ni pravno, ni tako, kakoršno bi moralo po Kristusovih zapovedih biti, da cerkvenih zapovedi ne izpolnujejo: — imajo priložnost in pretvezo, da nočejo verovati, kar uči naša sv. vera; in žali, da taki katoličani so krivi, da se „božje imé preklinja“ (Rim. 2, 24). Ne bodite Vi taki, preljubi sinovi, ampak pokažite s tem, da ste sv. Cerkvi pokorni, da praznike praznujete, da zderžek in post opravljate, da ss. zakramente pogostoma prejimate, da se slabih tovaršij ogibate, s tem, da radi molite in druge pobožnosti opravljate, — pokažite, da je Vaša vera dejanska, vera živa in delavna vera; in ta vera bode gotovo omenjeni dragi sad prinašala, posameznim osebam, družinam in človeški družbi sploh

naklanjala vse tiste obilne dobrôte, ki Vam jih današnji dan svojega slovesnega vhoda priserčno voščim in od Boga prosim.

Ako boste, preljubi, tako delali, bode to mojemu sercu naj večja tolažba, prav za prav edina, katere pričakujem. Moja želja namreč je ta, da bi se vse Vaše duše zveličale. Če boste izpolnovali, kar Vam danes priporočam, zljajšate mi težavno breme, ki je združeno z vlado te imenitne nadškofije.

Dolžnost, meni moje breme zljajševati, imate pa se posebno Vi, častiti bratje, ki se vdeležujete z menoj oskerbovanja duš s predrago kervjo božjo odrešenih.

Spominjajmo se zmeraj vzvišenega našega poklica, dolžnosti, ki nam jo je Bog naložil. Služabniki Gospodovi smo, učitelji tistih resnic, ki jih je oznanjala včlovečena Beseda, J. Kr., delivci skrivnosti božjih, poklicani, da nadaljujemo na zemlji odrešilno delo Boga-človeka; spoštujemo sami v sebi s svetim neomadežanim, čednostipolnim življenjem visoko čast in dostojnost, ki nam je podeljena; zakaj, le to je primerno svetosti Njega, v čegar imenu opravljamo božje skrivnosti; pa tudi prepotrebno, če hočemo vérne opominjati in k vérsko-pobožnemu življenju in k čednosti z zgledom svojega življenja, po nauku našem vravnane, napeljevati. Bodimo „zgod vérnim v besedi in obnašanji, v ljubezni, v veri, v čistosti“ (1. Tim. 4, 12). v „vseh rečéh izkažimo sami sebe zgled dobrih del“ (Tit. 2, 7), tako da bode naše življenje vérnim vedno opominjevanje in vabilo, da naj bodo „naši posnemavci, kakor smo mi Kristusovi.“ (1. Kor. 4, 16.)

Častiti bratje, pomagavci moji v vinogradu Gospodovem! če Vas prešinja živa vera in goreča ljubezen do Jezusa, naj Vam bodo drage žertve in težave, ki jih imate nositi v oskerbovanji izročeni Vam duš. Oznanujte z neutrudno gorečnostjo besedo božjo; izgubljenih ovčic iščite s tisto ljubeznijo, s katero jih je iskal božji Pastir. Sprejemajte jih, kolikor morete, priserčno, kedar pridejo k Vam v spovednico, ki naj bode središče Vaše prizadevnosti; štejte si v srečo, škropiti jih s predrago kervjo božjega Odrešenika. Ako boste radi in redno hodili k temu prestolu božje milosti — v spovednico — bode to samo za-se zgovorno; serca Vaših vérnih Vas bodo razumela, radi bodo k spovedi hiteli. In če jim boste po tem presveto Teló Jezusovo marljivo zavžiti dajali, imeli boste ovčice, kakoršnih si želite, vérne, pokorne, pravne. Skerbite za vse, ne gledé na jezik ali stranko, zvesti katoliškega duhovnika pravilu, ki je le eno za ves svet: Jezusu duše rešiti. Tolažite uboge, žalostne, v nadlogah in stiskah živeče; posebno pa pomagajte bolnikom in zlasti umirajočim. — Celó posebno v skerbi imejte mladino, ki jo Vaši prizadevnosti vroče priporočam; saj vidite, kako se zapeljive priložnosti in nevarnosti od dne do dne množé, kakó se nedolžnosti čedalje bolj zvičajno zanjke stavijo; veste in vidite, kako se zlasti mladini ponuja nesramno in pogubno berilo, ki ji um z napakami otemnuje in serce kuži. Kakor delajo hudobneži na vso moč se posebno na to, da mladino kvarijo, tako prizadevajte si Vi, kolikor morete, odgojevati jo po kerščansko. Vspeh je zagotovljen, zakaj zemlja je dobra in se da lahko obdelovati. Mladost je mehak vosek; kar se va-nj vtisne, ostane, in, če se mladini kaj dobrega vtisne, bode dobra in pripravljala boljši zarod. Da se Vam pa posreči, obvarovati jo popačenosti in pregrešnosti, storite, kar je sv. Pavel naročil svojemu učencu Titu: „Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno; prepričaj, prosí, svári z vsem poterpljenjem in ukom. Zakaj prišel bo čas, ko zdravega nauka ne bodo terpeli, temuč si bode po svojih željah izbirali učenike, kateri ušesa zgačejo; in bodo od resnice ušesa odvrčali, k

basnim pa se bodo obračali. Ti pa čuj, vse preterpi, opravi delo evangelista, izpolni svojo službo.“ (II. Tim. 4, 2—5.) Prigovarjajte vsem, posebno pa mladini, da naj se krepčajo večkrat z jedjo krepkih, s kruhom angeljskim, ki je naj močnejši pomoček, kedar treba premagovati mnogotere zapeljivce, notranje in zunanje sovražnike. Priporočajte jim in gojite v njih s primernim pobožnostmi toliko koristno češčenje Matere Božje, Marije brez madeža spočete, da bode pod maternim svojim plajščem varovala njihovo čednost, branila jim življenje. Vcepote vsem serčno ljubezen do te naše Matere nebeske in naj milostljivše Kraljice, govorite po gostem o njej, zakaj Ona „serca krade“, Ona je od Boga postavljena „delivka milosti“ sredi ljudi. Vroče priporočajte pobožno molitev sv. rožnega venca, ki so ga slavni sv. Oče papež z naj novejšo okrožnico vnovič prav živo priporočili in zapovedali; vpeljajte in pospešujte tudi „šmarnice“, ki so tako lepe in koristne.

Veseli me, da v našem mestu in v naši nadškofiji svetno duhovščino razne kongregacije in redovne družine prav goreče podpirajo, in sicer ne samo v dušnem pastirstvu, temuč tudi v odgojevanji mladine in pri bolnikih.

Tem izvoljenim oddelkom čede Kristusove tedaj, tem dejanskim učilnicam evangeljske popolnosti, katere po številu in zaslugah naše mesto in našo škofijo povečujejo, in katere jez vse častim in ljubim, — zahvaljum se živo za toliko dobrega, ki so ga dušam in človeštvu na korist storile; prosim pa tudi čč. redovnike in redovnice, da bi še nadalje tako delali, svoja prizadevanja, mnogotera žertvovanja in molitve svoje v čedalje večji prid te ljube naše domovine pomnoževali.

S posebnim zaupanjem pa se obračam do Vas, prečastiti prvostolni kanoniki, ki ste me tako radi imeli, ko sem pretekli — za-me naj srečniši — čas v Vašem kapiteljnu na zadnjem mestu sedel. Zdaj, ko sem, dasi nevreden, postavljen Vam za glavarja in ste Vi častitljivi moj svēt, bodite mi s svojo razumnostjo, s svojo modro sprevidnostjo močna podpora pri duhovni vladi naše škofije in delite z mano preveliko težo moje službe.

Ker si Cerkev in država morate vzajemno pomagati, če hočete, da bodo njun, skupni podložniki srečni, obračam se tudi k Vam, gosposke in javni vradniki, da mi za vsako potrebo radovoljno ponudite svojo veljavno in krepko pomoč s tem, da boste svobodo sv. Cerkve branili, javno pravost pospeševali, odgojo mladine nadzorovali, da bode namreč izročena umnim in vestnim osebam, ki imajo zdrava načela in so lepega obnašanja. Združite se z mano v učenju in dejanskem izpolnovanju tega, kar učimo, pa skerbite, da bodo po Vašem zgledu tudi drugi delali, kar uči Gospod: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega“ (Mat. 22, 21).

Slednjič „prosim Vas, bratje,“ z Apostelnom „vse, pazite na-nje, kateri delajo razpore in pohujšanja, nauku nasproti, ki ste ga vi naučili, in ogibajte se jih“ (Rim. 16, 17), ter „želim, da bi bili modri v dobrem in priprosti v hudem“ (Rim. 16, 19).

Ker pa vem, da „vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj in pride od Očeta svetlobe“ (Jak. 1, 17), ne ostane mi nič drugega, ko da se, častiti bratje in preljubi sinovi, vroče Vaši molitvi priporočim. V tem pa, ko se Vam priporočam, stavim vse svoje zaupanje v presveto Sercé ljubega Jezusa, iz katerega izvira milost in krepost, in v mogočno pomoč presvete Device Marije, ki s svojo visoke Sv. Gore varuje to naše mesto in našo deželo, ter se zanašam na izdatno priprošnjo češčenih naših Varhov ss. Mohorja in Fortunata, Hilarija in Tacijana.

Molite, dá, molite za-me, ki me je Previdnost božja postavila Vam za Pastirja, da bodem mogel „paziti na-se in na vso čedo, v kateri me je sv. Duh postavil, vladati cerkev božjo, ki jo je pridobil s svojo kervjo.“ (Dejanje ap. 20, 28.); molite, da bi sam sv. Duh s svojo modrostjo mojo pamet razsvetlil in z vsegamogočno svojo krepostjo mojo voljo okrepljal, da bom previdno in krepko kermil ladijo naše prvostolne škofije ter da pridem z vso izročeno mi čedo v pristanišče večnega zveličanja.

Molite dalje, da bi Bog svojo sveto Cerkev s prečastitljivim njenim glavarjem, našim sv. Očetom papežem, namestnikom Kristusovim, sv. Petra naslednikom Leonom XIII, milostljivo vladal in varoval.

Molite tudi za presvetlega in premilostljivega našega Cesarja in za vso cesarsko rodovino; naj bi Bog Franca Jožefa, ki ga njegovo ljudstvo resnično ljubi, še mnogo let ohranil in ga v očetovskem prizadevanju za blagostanje njegovih podložnikov milostljivo podpiral!

Ti pa, Oče nebeški, v tem ko danes svojo visoko službo, vlado te nadškofije prevzamem, oberni svoje dobrotljive oči na-me svojega ponižnega služabnika, in vzderžuj me s krepko svojo pomočjo, Jezus Odrešenik! Tebi živo priporočam vse in sleherno dušo meni izročeni. In Ti, sv. Duh, razlij na-me in na moje vérne sedmero svojih darov in stori, da vselej pri nas ostanejo. — Presveta Devica, naše upanje, blagoslovi me z vsemi mojimi vérniki. In Vi, naši sveti Varhi, varujte to našo ljubo nadškofijo duhovnih in časnih zlegov!

„Sicer pa, bratje, veselite se, bodite popolni, opominjajte se, bodite ene misli, imejte mir, in Bog mirú in ljubezni bo z Vami. — Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa in ljubezen božja in deležnost sv. Duha bodi z Vami vsemi!“ (II. Kor. 13, 11. 13.) Amen!

V nadškofovi rezidenciji v Gorici, 14. oktobra 1883.

† Alojzij.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Polja, 28. oktobra. (O sklepu 100letnice v Polju, zadnjič prepoznano došlo.) Za danes pač nismo pričakovali tako lepega dneva, kakoršen se nam je bil naredil. Sklep stoletnice smo imeli opraviti in kaj iznenadili in razveselili so nas s svojim pohodom proš ljubljanski, visokočastiti gosp. Jožef Zupan. Prišli so zjutraj in prevzeli pridigo ob desetih. V izvrstnem in priložnosti primernem govoru so kaj lepo pridigovali; primérjali so v nekem pomenu veseljno sv. Cerkev s cerkvijo Poljsko. Res je občudovati, s koliko vnemo in veseljem visokočastiti gosp. radi vstrezajo takim in enakim prošnjam in sosebnost v Polje radi pridejo, kjer potem pri obedu vedó veliko zanimivega pripovedovati iz Poljske kronike že davno pretečenih dni in iz življenja nekdanjih svojih duhovnih tovaršev, osobito o ranjkem gosp. Zornu, bivšem nekdanj Poljskem župniku. Čudovito telesno moč imajo še zmeraj milostni gosp. proš; glas njim doní živo ter krepko, ko da bi bili mladeneč in ne 72letni gospod; um in spomin sta jim vedno rodovitna. Bog ohrani še mnogo lét nam ljubega gospoda prošta in naj jih vidimo še mnogokrat v Polji — pri Mariji Dev.

Pri tej priliki so nam tudi blagoslovili prižnico, ki je malo poprej bila popolno prenovljena in izdelana v zlogu drugim altarjem primernem.

Popoldne smo po rožnem vencu peli lavretanske litanije in potem so mil. gosp. proš z zahvalno pesmijo „Te-Deum“ sklenili stoletnico. Veselo so nam zapeli zvonovi, veseli, da so oni prišli do časti, slaviti s svojim

čistim in polnim glasom slovesno obhajanje stoletnice, — veseli tudi, da to njihovo veselje poslušajo stolni gosp. prost, ki so bili nekako oče tim zvonovom.

Reformatorenbilder. Historische Vorträge über katholische Reformatoren und M. Luther, von Dr. C. Germanus. Herder Freiburg in Baiern, 327 S. gr. 8°. Cena 4 marke. — Velik šum dela zdaj po protestanskem Nemškem tako imenovana „Lutherfeier,“ kakor da bi bil Luter s svojo „reformacijo,“ kdo vé, koliko postrežbo svetu storil? Koliko je Luter vreden imena „reformator,“ prenavljač, kaže omenjena knjiga, ki primérja Lutra z velikimi katoliškimi možmi, kateri so pa imena reformator, obnavljatelj, zares vredni. Iz tega je pa tudi očitna zanimivost in korist tega novega dela. Pisatelj mirno in brez strasti in enostranosti, v prijetnih in lahko umljivih govorih svojo tvarino obravnava in poslednjič pristavlja posledke in sklepe, ki iz djanj sami izvirajo. Prvi govor je posvečen reformatorju iz starodavnega keršanskega časa, Gregoriju Velikemu. Pisatelj protestantom skazuje, da delavci za pravo cerkveno obnovo so vse drugač delali, kakor pa M. Luter. Dvé nadaljni obravnavi se pečate z Lutrom samim. Lutrovi lastni spisi kažejo, kaj je bil on, in kaj njegovo delo, ker z neoporekljivo natančnostjo in zvestobo je vse posneto iz njegovih spisov: Luter sam sebe popisuje. Zato se bode vsled tega dela gotovo hudo v oči kadilo strastnim prijateljem Lutrovim; katerim pa je „freie Forschung“ resnica, se utegnejo to v korist obrniti. Drugi govori popisujejo častitljivo versto velikih svetih obnavljavcev ob času reformacije (c. 1540—1640), in zmagovito pojasnujejo nasprotja posameznih skupin teh velikih „reformatorjev“ zoper Lutra.

Citatelj knjige „Reformatorenbilder,“ ako je protestant, bode k preiskovanju spodbujen, ne da bi bil žaljen; ako je pa katoličan, imel bode lep nadomestek za „Lutherfeier,“ namreč, vživanje katoliškega obnavljanja. Po vsaki ceni je vredno, da se to delo v roko vzame in prebere.

Svete molitve z odpustki. Ta molitvenik s 456 stranmi je z veliko marljivostjo sestavil in spisal stolni zakristan gosp. Jož. Erker, založila in po knezoškofijskem dovoljenju na svetlo dala katol. bukvarna; prav prijazni in razločni tisk je zveršila katol. tiskarna. Prelepa podoba Zveličarja na križu in umetno narejeni, raznobarveni naslovni list lepoto tega dela močno povišujeta. Glavna vrednost pa je v obsegu samem, ker vse molitve v teh bukvah so take, ki so z odpustki od sv. Cerkve obdarovane, kakor že naznanja naslov: „Svete molitve z odpustki.“ Vvod je nauk: Kaj je odpustek, in kako se dobí III—XVI.

Po dnevnih molitvah (3—11) nasleduje posvečeni teden, namreč za vsak dan v tednu so molitve in opravila, s katerih pomočjo se zadevni dan zamore posebno in posebej posvečevati, doma ali pa v cerkvi. Našteti so v prvo odpustki, ki se zamorejo dobiti na tisti dan, potem nasledujejo opravila in molitve. Tako n. pr. „Nedelja“ (str. 19—65) ima to-le kazalo.

Tri- ali devetdnevica v čast presv. Trojice.

Tri božje čednosti.

Hvala presv. Trojice.

Venec ljubezni Božje.

Molitev v čast Jezusovih jaslic.

Češenje Jezusovega Detinstva.

Na čast sv. Duhu (dve pesmi).

Zdihljeja k presv. Trojici.

Nedeljsko češenje sv. Kamila.

Tedenske molitve: k Mariji, k sv. Filipu, za duše v vica.

Enako ima vsak dan svoj oddelek, ter zamore bravec vse posamezne dneve v tednu posebej posvečevati. Ta oddelek seže od strani 19. do 223. in je silo koristen in lep.

Nasledujejo tri maše, spovedne in obhajilne opravila in molitve.

Dalje 9dnevnic: k Jezusovemu Detinstvu (tedaj za božični čas), k sv. Duhu, za Svečnico, za oznanjenje Marije Dev., za veliki in mali Šmaren, za brezmadežno spočetje Marije Dev., in k angeljem varhom.

Dalje molitve k raznim svetnikom. Dodadek štirojnih litanij, kerstna obljuba, molitev papeža Urbana in molitev papeža Klemenca. Poslednjič več pesem 441—456.

Iz tega vsak lahko prevede, da to delo je izvirno in posebno vmérjeno za potrebe katoliškega kristjana. Tudi beseda je gladka in omikana. Ni torej dvoma, da se bo knjižica Slovincem posebno priljubila, zlasti jo privošimo tudi šolski mladini za božičnico, novoletnico in za vsaktero darilo. Cena po pošti 1 gld.; po pošti 1 gld. 10 kr.

Kdor drugim jamo koplje, sam v vanjo pade.

Že žito je požeto,
Sternišče še stoji,
Ki kmalu bo izderto,
Se tudi že mudi.

Plevice skupaj vrejo,
Na njivo truma gré,
In razne si povejo,
Ker vsaka katero vé.

Ogreva jih zlo solnce,
Ki že visoko je.
Želijo si že sence,
Saj gošča blizo je.

Ne daleč proč na njivi,
Se mucika igra,
A jastrob jo zgrabljivi
Od daleč že pozná.

Oh dobra pač bo piča,
Če v kremplje jo dobim,
Si misli jastrobica,
Jo hčerkam razdelim.

Kako li jo vloviti?
Moj bistri um ne vé,
Me vtegne kdo vstreliti,
So zvite tam glavé.

Ne dolgo — glas se sliši:
Plevice hitro sem,
Zajuterk je tu v koši,
In lačna sama sem.

Se dvignejo in grejo
Plevice koj na glas,
In mačko popustijo
Igrati si ta čas.

Mačè samotno čuti
V votlini škerbati;
A smerti pa ne sluti,
Ki silno ji preti.

Pohlina se, potisne,
Mislé, da plen vlovi;
A jastrob jo pritisne,
Že v krempljih plen derži.

Zdaj moja si hinavka,
 Ji reče zlo vesel;
 A smert da njega čaka
 Bi pač ne bil verjel.

Sferčí — leti v goščavo,
 In mačka godernjá,
 Da vzela mu bo glavo;
 A on ji ne prizná.

Res, mačka si kaj zvita,
 Ti miši pač vloviš,
 Da meni ko, boš vjeta,
 Ti zlo se pač slepiš.

A muca zvita buča,
 Potuhne se — molči:
 Ko jastrob k tlam se spušča,
 Že glava zahrusči.

Kdor jamo drugim koplje,
 Nesrečo jim želí,
 Se vanjo sam zakoplje,
 Hudó se mu godí!

R—v—n.

Borba v sedanjosti.

(Dalje.)

1. Dejanje.

4. Prizor.

(Drugi prost kraj).

Zariel.

Kaj neki pravili so glasi jasni?
 Močnejši, vem, bojuje se z menój;
 Res treba je sedaj, da smo opasni,
 Zopèr Evropo se pričinja boj.
 In mavtarstvo mi na pomoč stoji,
 Je v mrežo vjeto internac'jonalstvo,
 Deržava se za-mé že zdaj bori,
 V orožje služi vse mi liberalstvo.
 Jaz sam, moj duh jim dal je vsem življenje;
 Če prav na videz se sami čerté,
 Pogin je njih enotno hrepenenje,
 In v zvezi vsi za-mé stoje.
 Evropa pade meni na povelje —
 In našla rešne poti več ne bo;
 Predám jo jaz na njene mučitelje,
 Število majhno ni nikakor to.
 Še eno je storiti — da najamem
 Povsod si védo, si jo v službo vzamem;
 Mi služi deloma zdaj le še kar,
 Podvreči njo si, to je težka stvar,
 Naj težji stvar pa je še vojske take,
 Ker je resnica, česar išče tá;
 A jaz laži sem oče prvi vsake,
 In biti mora mi služabnica!

(Zaroti Napuha).

Pekla prvo rojeni!
 Sin Satanov, ki si pal,
 Prot' Bogu zaroteni,
 Od vragov izvoljeni
 Za vsak peklenk naval,
 Pomoč boš meni dal!
 Si vergel me v temó,
 Jaj, sliši zdaj le-to:
 Moč tvojo naj dobóm,
 Da védo kužil bom.
 Napuh, te zarotim,

Le gôr', na to-le mesto!
 Ubogal si me često!
 Po tebi hrepenim;
 Peklò se že odpira,
 Od tam mi moč izvira.

Napuh.

Kaj hočem tu?

Zariel.

Poklical sem te jaz,

Ker sam težko doveršil bi poraz.
 Le pojdi tje, kjer véda kaj cvetè,
 Kjer zlasti kaka glava véde je;
 Tam delaj s svojo vso močjo,
 Porabi zvitost vso svojó.
 Sej delo veš, ki smo ga mi sklenili,
 Z zvijačo zmago bodemo dobili;
 Ni treba tebe več podučevati,
 Namen je ta: Evropo pokončati.
 Vso zlobo s šemo vede zdaj ovimo,
 Potem, potem gotovo vse dobimo.

Napuh.

Sem vergel Lucifra,
 Naloga ni težka.
 Že davno sem si enega nakanil,
 Je v službi učenosti osivel,
 Ne bo se on ponudam dolgo branil!
 On je, za katerim svet bo derzno šel.
 Izrék njegov prerokba že postaja,
 Spoštuje ga, česti učeni svét.
 Da ne poznali bi ga, ni ga kraja,
 Gotovo mnoge ž njim dobim na léd.
 Zdaj čas je, mora on se odločiti.
 Ponižnost tirja naj od njega se.

Zariel.

Ne zgublaj časa, marveč berzo hiti,
 Da v zanjko kmalu, kmalu kos nam gre.

Napuh.

Je svečenik, sloveč močno učitelj,
 Vsak človek že je zdaj njegov čestitelj.
 In tudi dvor ga slavi in česti.

Zariel.

Tedaj le skerbi, da se nam vloví.
 Le pojdi, ne trenutka ne zamudi ne, —
 Če ne; v trenutju je zgubljeno vse.

Napuh.

Pol dela že početje je berznó,
 Ak slep se bližam mu, premagan bo!
 (Dalje prih.)

Razgled po svetu.

Deržavni zbor se prične 4. grudna. — V naučnem ministerstvu se obetajo spremembe na bolje. Bog daj!

Na Serbskem že delj časa kipí, zdaj pa se pričinja celo rogovilstvo zoper vlado. Razkolništvo ne stori dobro; Bog daj, da bi se nesrečna dežela jela katoličanstvu že enkrat bližati, potlej bo tudi za politiške razmére bolje.

Barkolom na velikem morji in čudovito rešenje. Kaj posebnega se je dogodilo s popotniki, ki so 21. roznika t. l. imeli nesrečo, da se jim je potopil parnik Umberto Gatatola. Ljudstvo se je rešilo na posebni ladiji, ktera pa je bila vetrovom prepušena brez pomoči.

Ob enem času — deset milj oddaljen — je jadral iz Palerme proti novemu Jorku tudi parnik Samuele, pod vodstvom kapitana Fr. Korrao-ta, ki to dogodbo pripoveduje. O priliki nesreče se prikaže blizu „Samuela“ belo-črna tica in ostane pri miru v višavi, čez malo minut pa sferčí proti kraju, kjer se je bil zgodil barkolom, kakor da bi hotla tje zvabiti na pomoč parnik „Samuele.“ Čez kako uro od ravno tistega kraja tica drugič priferčí in se zopet suče v zraku blizu parobroda tako, da zbudí radovednost enega mornarjev, kateri proti nji ustrelí. Živalica, v perutnico ranjena, še nekoliko ostane na mestu, potem se vnovič oberne proti kraju, kjer je bila ladija z barkolomci. To tičje prihajanje in odhajanje proti ravno tistemu kraju je mornarjem obudilo sum in sklenili so jadrati proti tistemu kraju.

Jadravši 10 milj (1 morska milja je kake pol ure) so naleteli na barčico z ljudmi, ki so dajali znamenja za pomoč, in ko se jim bližajo, so našli 13 ljudi, ki so jih hitro spravili na svoj parnik, in ravno da so bili vsi sprejeti, se je tudi una barčica potopila.

Prašani, če so vidili nekako tico, so povedali, da se jim je bližala ena taka, o kakoršni govoré, se približala dva-trikrati; zadnjič so jo vidili ranjeno na perutnici; počivala je nekoliko na barčici, potem zginila, nato pa se jim je prikazal parnik „Samuele“ kakor pomoč od Boga, h kateremu so zdaj naznanaovali zahvale in obljube za rešenje. Dospevši v Novi Jork so to naznanili v ondodnih časnikih. (Mi smo dogodbo posneli iz „Eco del. Lit.“) —

Ranjena tica — kakošno plačilo je dobila za svojo postrežbo, ki jo je ljudém storila?! Ali se ne dá ta dogodba še na nekaj družega obrniti?...

Božjeropno vandalstvo. Pod tem naslovom pripoveduje „Eco,“ da vélike bukvarne oo. Frančiškanov v „Aracoeli“ v Rimu ni več. Bila je morebiti naj drajši biblioteka vsega reda, ki je obsegala nekako 23 tisuč zvezkov. Mladolahi so jo imeli zapečateno 10 lét; letos ob koncu rožnika pa je bila precijazena v tako imenovano biblioteko Viktor Emanuvelovo. Celih osem dni so morali redovniki gledati, kako so zaboje napolnjene s knjigami vlačili iz samostana... Nova éra zná vse — tudi mnihom knjige uzmati.

Iz Carigrada pišejo, da potresi krog Smirne se obnavljajo; med drugim se je v soboto v Smirni sami šestkrat hudo zdermalo. Poprešnji potresi so v Džezmi poderli čez 300 hiš, 50 ljudi končali, 300 pa jih poškodvali.

Pri Sedanu. O vojski 1870 je pruskih majorjev eden v kavarni pripovedoval, kako častitljiv prizor je bil, ko je pred bitvo pri Sedanu katoliški vojni duhoven memogredočim vojakom odvezo dajal. Brezversk častnik je boje na to rekel: „Mi ne potrebujemo Boga, mi smo dosti močni.“ Berž potem pa je ošabni bogokletnež vidil, koliko močí da ima, ker že eno uro pozneje mu je kroglja življenje vzela. — To je skušil tudi neki prederzen pob te dni na Dolenjskem, kakor „Slovenec“ pripoveduje. Šalil se je nespodobno z zvonenjem za duše v vicah še v sredo pred vsimi Svetimi; v god vsih Svetnikov zjutraj je pa — napit žganja — storil prestrašno neprevideno smert.

V Kozlinu na Pomeranskem je bila pred nekaj časom pogorela judovska sinagoga. Noben človek ni vedil, kdo bi bil zažgal; vendar se je začelo kričati, da kristjani so bili tega vzrok in da so zažgali iz jeze zoper jude. Časnikarji so fanatiško kričali, dokler jim sape ni zmanjkalo in da se je reč že zastarala. Ni pa pozabila tega zavarovalna družba, ki je morala plačati kacih 12000 mark poškodnine, ker stara sinagoga je bila zavarovana. In kaj se zgodí? Šum vstane, da so bili nekteri „poštenjaki“ izmed judov sami sinagogo

zažgali. Vstane pravda, in porota je nedavno obsodila nekatere tacih junakov, ki so bili zatoženi, da so pomogli nekemu tujemu človečetu, da je zažgalo staro sinagogo. Tedaj so sami to storili — ali iz ljubezni do grošev, ali iz sovraštva do kristjanov, kdo vé? Toliko tedaj je verjeti prostomišljaškim in mladošegnim judovskim časnikom!

Prusko-Rimsko. Neverjetno je, s koliko zagrizeno terdovratnostjo sedí Prusija na svojih majnikovih postavah, ki so vendar tako očitno krivične zoper katoliško Cerkev. Verjeten vir iz Rima naznanuje, da pl. Schlözer, pruski poslanec, odkar se je vernil v Rim, si daje skoro edino s tem opraviti, da bi dosegel odpoved kardinala Ledohovskega in nadškofa Melchers-a na škofiji Gnjezno-Poznansko in Kolonijsko. Toda sv. Oče Leon XIII niso terst, kterege bi veter sem ter tje majal in temu naklepu bolj kot kdaj odločno nasprotujejo. Leon XIII pač pozná in vé céniti trenja in terpljenja, ktere stiskajo katoličane na Pruskem, pozná krivice, ki jih že dvanajst lét mučijo. Toda očetovska in pastirska dolžnost mu veléva, da odréka vsaktere prijenljivosti, s kterimi bi se Cerkev z vklenjenimi rokami izdala deržavni oblasti. Sej to ravno je vélika nevarnost, pravi poročilo iz Rima, ktero sedanji stan kulturne borbe seboj vodi, da gre na to, z vsakterimi dopustljivostmi ljudstvo v omóticamente spraviti, da bi se naj nevarniši izmed majnikovih postáv obdržale in si s tem nasprotniki moč ohranijo, s ktero bi Cerkev v okove djali. Naj bi pač to nevarnost vsi spoznali, si jo v spominu ohranili ter goreče molili, da se odverne. Ta mesec se zopet prične pruski zbor, in tu verli katoličani pač ne bojo molčali.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Hči živo priporoča svojega terdovratnega očeta v bratovsko molitev za spreobrnjenje. — Lažnjiv in sicer poreden šolski mladenec za poboljšanje. — Dve osébi za silo potrebno pomoč v dušnih zadevah. — Nekdo za razsvetljenje v silo važnih zadevah. — Tri deklice priporočene za stanovitnost; grešnik za spreobrnjenje; brat za poboljšanje. — Pijanosti vdan človek za spreobrnjenje in odvernjenje pohujšanja.

Zahvale.

Priserčna zahvala N. lj. G. presv. Serca za hitro ozdravljenje od prav nevarne bolezni v nogah. Opravljala sem devetdnevnicu v čast N. lj. G. in ravno deveti dan mi je na enkrat toliko odleglo, da sem mogla za silo po sobi iti. M M.

V Ljubljani, 2. nov.

„Oseba se zahvaluje N. lj. G. za več sprejetih dobrot.“ (Opomba. Tako „splošne zahvale,“ ne merzle in ne gorke, brez kacega poznamka imena itd., imajo malo v sebi. Kdor je obljubil zahvalo, naj bi se pošteno zahvalil; kdor pa ni obljubil, morebiti bolje stori, da se sam natihoma zahvali, kakor da bi samo nekaj nedoločenih besed očitno povedal. Vr.)

Koledar za prihodnji teden:

11. listopada. Šest in dvajseta nedelja po Bink. S. Martin šk. — 12. S. Martin pap. — 13. S. Brikcij. — 14. S. Jukund. — 15. S. Leopold. S. Jedert. — 16. S. Albert Vel. — 17. S. Gregorij Čudodelnik — 18. Sedem in dvajsta nedelja po Bink. Obletnica posveč. stolnice ss. Petra in Pavla.

Listek za raznoterosti.

Finančne zadeve v študentovski kuhinji. Mesec vinotok (okt.) je zahteval te-le stroške: 1) Za 88 mladenčev v ljudski kuhinji 154 gld. 17 kr.; 2) za 4 na dom k živežu, za 4 pomoč k stanovanju, in za več družih za razne potrebe — skupaj 26 gld. 69 kr. Tedaj skupaj 180 gld. 68 kr. za 103 mladenče. — K temu bodi pa povedano, da naši junaki niso, kar si bodi: 1 je šel iz 8. gim. razr. v nadškofijsko semenišče v Zagreb; 1 je sprejet v kn. šk. Alojzijeviše; neko število jih študira dalje v misijonskem kolegiju v Minesotti. Upajmo, da bo Bog dal svoj blagoslov!

Varite se potepuhov! V Ternovskem farovžu je tigerski nečlovek 60letno keršenico smertno ranil, ko se je med večerjo gospodov priplazil v stanovanje in hinavsko po gospodu prašal. Če je vzrok te grozovitosti tatinstvo ali kako maščevanje, še ni znano. Če je s tem v zvezi, ali ne, gotovo je: da je v Ljubljani preveč „šnop sarj“ in preveč brezdelnih postopaških „šnop sarjev.“ Pomagajte, kateri morete!

Če kdo kaj vé? Prošeni smo naznaniti, kar sledi. „Duhoven J. Kostanjšek so bili v Srelah pri Starem tergu (Altenmarkt) pri Slov. Gradcu na Štajerskem doma; 1846 so imeli novo mašo, l. 1851 so šli v Ameriko; 1852 so prišli nazaj ter več duhovnov seboj vzeli, potem pa ni bilo več slišati o njih.“ Njihov brat — stanuje v Škalah blizo Celja, zadnja poštna postaja Velenje (Wöllau) — bi rad zvedel, če še živijo.

Čislani ljubljanski zdravnik gosp. Gregorič je pretekli terek obhajal svoj 80letni god. Bila je prav priserčna slovesnost, opoldan v domačem družinskem krogu, zvečer pa v gostilni pri „Slonu,“ kjer so bili zbrani vsi ljubljanski gg. zdravniki in tudi viši vojaški zdravnik z njimi v imenu vsih tovaršev. Preslavljali so njegove zasluge, in darovali so verlemu starašinu v spomin veliko sreberno tobačnico in prelepo čestilno diplomu. Tudi je dobil iz bližnjih in daljnih krajev prav veliko telegramov. Kaj posebnega pa je še to, da gosp. Gregorič je še vedno delaven v svojem poklicu, pa prav čverst in gibčen, da mu visoke starosti res ni znati. Čestitamo!

Angelj-varh varuje nedolžne male. V neki stranski ulici mesta L. na Gornje-Avstrijskem je več otrok na poti sedelo in igrali so s kamnički. Kar naenkrat jim postane tesno pri sercu, sami ne vedó, zakaj. Vsi zbežé v hišo, ktera je bila stanovanje nekterih izmed teh otrok. Komaj pa so bili par minut v hiši, se pridervi po cesti zdivjan junec, ki se je bil odtergal blizo mesnice; splasil se je bil blezo zato, ker je tam po kervi dišalo. Ako bi bili otroci še tam sedeli, bi se mu ne bili mogli več ogniti. — Otroci, varite se greha, varoval bode tudi vas nebeški angelj-varh.

Skrunovanje pokopališča. Navadno se je slišala pohvala: kako lepo, mirno, spodbudno je na pokopališču pri sv. Krištofu vsih Svetnikov in vernih duš dan. Letos pa se od več strani slišijo britke pritožbe, da se nekteri prederznejši tihoto in svetost tega kraja begati z nespodobnim smehom, glasnim govorjenjem in šumenjem, in kar je komaj verjetno, da celo s puhanjem smodk, tabaka sveti kraj skrunijo. Tako vedenje vsako občutno serce hudo žali. Pomislimo: polno pokopališče žalovalcev; skoro vsak tukaj koga objokuje, mnogi molijo — vmes pa taka surovost! Od kod so ti neotesani kalivci miru prišli?

Kolikor je znano, po vsi zemlji vsih vér in nejevér ljudje do svojih mertvih imajo spoštovanje; to zahteva

že zdrava pamet in prirojeni naravni občutek. Tedaj iz daljnih krajev niso prišli taki neubrisanci, tudi bi smeli staviti, da noben hribovec in gorjanec ni tega storil. Izgnjezdila je to nespodobnost novošegna nelikanost, ki ne do živih in ne do mertvih spoštovanja nima. Ne mara, bode pri tacih ljudeh skoraj v modo prišlo: tudi svoje mertve starše, otroke, soproje s smodkami v zobéh na pokopališče spremljati! Prosit.

V Gorici na Kostanjevici je pretekli petek popoldne okoli 1/4 po dolgi bolezní umerl prečast. P. Friderik Hönigman, bivši provincijal frančiškanskega reda, posebno učen, bogoljuben in delaven, toraj mnogospoštovan mož. Bog mu daj večni mir!

Baron Rudolf pl. Oberkamp v Monakovem, kanonik in kamernik Nj. Svetosti, bode menda v kratkem stopil v red čč. oo. jezuitov in pride v novicijat v Št. Andrej.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji. Čast. g. Andr. Jordan je imenovan nadškofijski tajnik. — Čast. g. Gerbec kancelist. — Čast. g. Avg. Cargo gre za duhovnega pom. v Tomin.

V Verhbosanski nadškofiji so vel. čast. in čast. oo. tako-le postavljeni in prestavljeni: Lovro Lacič, oskerbnik v župniji Banjaluški, bode oskerbnik nove župnije „Verbanjce;“ — Fil. Ljubas je postal oskerbnik župnije v Banjaluki; — Bonavent. Ostojič, duh. pom. v Sarajevem, bode oskerbnik v Solokovi kuli; — Mašo Baljič, duh. pom. v Bamberdu, za oskerbnika v Čemernem. — Novomašniki, v Sarajevem posvečeni 16. pr. mesca, so razposlani: Avg. Bilandžić v Travniku za duh. pom.; Marijan Lovrić v Bosovač; Iv. Jurić v Livno; Firmo Andrić v Sotesko (Sutjesko); — Bl. Dominiković in Ambrož Mijić v Toliso; Juraj Cosić v Plehan; Bonavent. Božič v Derwent; Nikola Momčinović ostane kot duh. pom. v Kreševem.

V nadškofovsko deško semenišče v Travniku so sprejeti mladenči, v 1. razred: Štef. Ezgeta iz Žepča, Aleksander Holujević iz Broda ob Savi, Fr. Jerković iz Žepča, Andrija Kapurović iz Broda ob Savi, Mato Matrović iz Sarajevga, Mato Mladinović iz Dolca, Anto Peršinlić iz Travnika, Štef. Smoljan iz Banjaluke, Evg. Tverd-ković iz Kreševga, Iv. Žarko iz Banjaluke, Svetozar Rittig z Broda ob Savi. V 2. razred: Nikola Gjebić iz Dolca, Evg. Kastner iz Beča (le-tá za plačo), Štef. Oršić iz Broda ob Savi, Andr. Predmerski iz Broda ob Savi.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Preč. g. župnik in zlatomašnik Karol Tedeschi 5 gld. — Neimenovan blag do-brotnik 2 gld. — Neimenovan g. 1 gld. — Duhovni do-brotnik 1 gld.

Za sveto Detinstvo: Preč. g. župnik in zlatomašnik Karol Tedeschi 5 gld. — Neimenovan 30 kr. — Čast. g. A. Tramte, duh. pom. v Dobropoljah 17 gld. 57 kr. — Čast. g. A. Keržič, nunski katehet 15 gld.

Za bratorušino Naše ljube Gospé presv. Serca: Iz Knežaka 1 gld. 37 kr. — Neim. 63 kr.

(Drugi dar. prih.)

Op. Pesni na prvi in na 357. str. ste v nekoliko drugačni podobi; imela ju je sicer „Dan.“ že pred kaj časom. Vr.